…….
other political groups that functioned in the empire was determined. The role of the Russian Orthodox Church in strengthening the positions of the Black Hundreds in the region has been clarified.

Important attention is paid to the analysis of propaganda publications of the Black Hundreds, which were distributed in Volyn during election campaigning. Their research suggests that the representatives of this political group pursued a frank Russification policy and stood in the position of preserving imperial power. The most irreconcilable position they occupied with respect to Jews, who in the study period were the second largest ethnic group in the province. Trying to hold supporters of the Russian autocracy to the Duma, they also opposed the Polish land aristocracy trying to allow their victory in the elections. And they succeeded with the support of the Orthodox clergy. But this activity, as well as other areas of activity of this political group, contributed to the complication of inter-ethnic relations in the country, which negatively affected the socio-political situation in Volyn in the early XXth century.

As a result of the deliberate activities of the Black Hundreds, they managed not only to expand the organizational network, but also to gain significant influence in the land, especially among peasants, who, through ignorance, supported the position of ministers of worship.

Key words: Volyn, elections, State Duma, Black Hundreds, Orthodox clergy.

REFERENCES:

1.Bilobrovets O.M. Vybory do Derzhavnoi Dumy ta Derzhavnoi Rady na Pravoberezhzhi: uchast polskoho naselennia // Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriia: Istoriia: Zbirnyk naukovykh prats. Vinnytsia, 2014. Vyp. 22. S.17-20.
2. Boiarchuk A. Uchast pravoslavnoho dukhovenstva Volynskoi hubernii v diialnosti «Soiuza russkoho naroda» // Naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky. Seriia: Istorychni nauky. 2017. №5. S. 34-43.
3. Vnepartiynyiy syezd russkih izbirateley // Volynskaya zhizn. 1906. 28 oktyabrya.
4. Zhyliuk S. I. Rosiiska pravoslavna tserkva na Volyni (1793 – 1917). Zhytomyr: Zhurfond, 1996. 176 s.
5. Kakoy nakaz dat ot volyinskogo pravoslavnogo naroda volyinskim russkim deputatam // Volynskaya zhizn. 1907. 28 yanvarya.
6. Lyudi Russkie! Jidyi hotyat poluchit ravnopravie // Rivnenskiy oblasniy kraєznavchiy muzey. VIII D. 1727. 1 s.
7. Ustav Pochaevskogo Soyuza Russkogo naroda. Pochaev : Izdatelstvo Pochaevo-Uspenskoy Lavryi. 1906. 12 s.
8. Polojenie o Vyiborah v Gosudarstvennuyu Dumu. Pochaev : Izdatelstvo Pochaevo-Uspenskoy Lavryi. 1912. 31s.
9. Russkomu Narodu // Rivnenskiy oblasniy kraєznavchiy muzey. VIII D. 1730. 4.s.
10. Savenko A. Politicheskie pisma // Volynskaya zhizn. 1906. 22 oktyabrya.
11. Syezd russkih izbirateley v Kieve // Volynskaya zhizn. 1906. 31 oktyabrya.
12. Syezd russkih lyudey // Volynskaya zhizn. 1906. 15 oktyabrya.
13. Khytrovska Yu. V. Uchast khrystyianskykh konfesii u suspilno-politychnomu zhytti Pravoberezhnoi Ukrainy naprykintsi KhVIII – na pochatku XX stolittia. Kyiv: Vydavnytstvo Yevropeiskoho universytetu, 2011. 472 s.

Статтю подано до редколегії 22.03.2019 р.

УДК 94 (477) «1914»
DOI: https://doi.org/10.31652/2411-2143-2019-28-19-24

Андрій Науменко
Київський міжнародний університет,
кандидат історичних наук, старший науковий співробітник (Україна)

Кінний бій між Російською та Австро-Угорською кіннотою під Городком на початку Першої Світової війни (серпень 1914 року)

Анотація: *У статті на основі аналізу комплексу джерел та літератури аналізується перебіг бою під Городком у серпні 1914 року, особливості застосування австро-угорських та російських військ. Визначено обставини перемоги російської сторони у цьому бою.*

Ключові слова: *Перша світова війна, Україна, Поділля, кіннота, піхота, артилерія, бій, козаки, австро-угорська армія, російська імператорська армія.*

Більше 100 років віддаляють нас від початку Першої світової війни. З перших днів її українські землі стали ареною запеклих боїв між арміями основних противників – Російської імператорської та Австро-Угорської. Не оминули вони і територію Подільської губернії, де 4 серпня 1914 р. відбувся знаменитий бій між російською та австро-угорською кіннотою неподалік м. Городок (нині – Хмельницька обл.). Проте залишаючись яскравою військовою подією, він мало відомий для суспільства і недостатньо вивчений та висвітлений історичною наукою.

Різною мірою бій під Городком знайшов своє відображення у працях дослідників, що вивчали історію Першої Світової війни. Це, передусім, роботи О. Бєлого, А. Керсновського, М. Оськіна, Ю. Нєнахова, І. Рубця і ін. [1, 3, 4-11]. Вони коротко зупиняються на висвітленні цих подій, але ґрунтовного аналізу їх не проводять, за винятком М. Оськіна [9]. Бій під Городком поглиблено висвітлено у праці його учасника Є. Тихоцького. У передмові до неї учасник Першої Світової війни, а потім один з активних діячів білого руху генерал П. М. Краснов зазначає: «Є. Тихоцький … користувався … австро-німецькими джерелами і особистими спогадами. ..І, що є найбільш цінним, в суху реляційність казенного матеріалу він вніс струм тонких особистих переживань… .» [12, с. 2]. Робота Є. Тихоцького є поки що єдиною працею, яка порявняно повно розкриває хід бою під Городком та його результати.

В цілому наявні джерела дають можливість дослідити перебіг та наслідки цього бою. Відтак мета даної статті полягає в аналізі умов проведення бою, організації та якості військ, що брали в ньому участь, його перебігу та основних результатів.

Отже, у 1914 р. світ був втягнений у Першу світову війну. 17 липня у Російській імперії було оголошено загальну мобілізацію. 18 липня Подільська губернія, як прикордонна з Австро-Угорщиною територія, була переведена на військове становище. 19 липня в Проскурів, де розмістився штаб армії, прибув генерал Олексій Брусилов, призначений командувачем Проскурівською групою військ, яка 28 липня перейменована у 8-му армію Південно-Західного фронту. 24 липня Австро-Угорщина оголосила війну Росії [3, с. 530].

Вищим з'єднанням російської кінноти була кінна дивізія, що складалася з 4 шести ескадронних полків, кінно-артилерійського дивізіону з 2 кінних батарей по 6 гармат і кулеметної команди. Всього у дивізії – 24 ескадрони, 8 кулеметів і 12 легких 76-мм гармат, або до 4 000 бійців [1, с. 42]. Дивізія поділялася на дві бригади [6, с. 19]. О. Бєлой вказує, що російська кіннота була неоднорідною за своїм складом і підготовкою, віддавала перевагу діям у кінних лавах та зімкнутим атакам, хоча навчанню її стрільбі і комбінованому бою приділялася велика увага. Регулярні і козачі полки добре провадили розвідку [1, с. 45].

Кінні австро-угорські дивізії складалися з 2-х кінних бригад, 1-2 кулеметних відділень, кінно-артилерійського дивізіону, санітарного транспорту, 4 муніційних колон, 2 телеграфних відділень, продовольчої колони, обозного ескадрону і мостового парку. Кожна кінна бригада: 2 полки по 6 ескадронів, 1 саперний взвод і 1 телефонне відділення. Всього у дивізії – 24 ескадрони, 3 кінні батареї по 4 гармати, 1-2 кулеметних відділення, всього до 3 600 шабель, 4-8 кулеметів і 12 гармат [1, с. 46].

Чисельна перевага, хоча і не вирішальна, залишалася на боці росіян, вогнева потужність противників була приблизно рівною, хоча австрійці часто мали більше кулеметів, а от у технічному відношенні австро-угорська дивізія була підготовлена краще. Крім того організація забезпечення військ у австрійців була організована на вищому рівні ніж у росіян. Отже австро-угорська кіннота була достойним противником.

2-а зведена козача дивізія напередодні війни розміщувалася в Кам'янці-Подільському і складалася з 4-ох полків: 16-го Донського козачого генерала Грекова 8-го полку, 17-го Донського козачого генерала Бакланова полку, 1-го лінійного козачого генерала Вельямінова полку, 1-го Волгського козачого полку Терського козачого війська [3, с. 521]. Командиром дивізії був генерал-лейтенант Л. І. Жигалін [4, с. 876]. Бойова підготовка полків дивізії стояла на високому рівні. Всі козаки були прекрасними вершниками, добре володіли зброєю. Додамо, що, як вказує Є. Тихоцький, 90% козаків були письменними [12, с. 5-6].

До початку боїв головним завданням російської кінноти було прикриття розгортання російських армій. Серед інших кінних частин таке завдання покладалося і на 2-у зведену козачу дивізію. Також вона стежила за ворожим берегом Збруча, несла посилену охорону російської території від переходу ворожих роз'їздів і їх намагань перенести розвідку на російську територію [12, с. 10].

Згідно Мобілізаційоного розкладу, 2-а дивізія 14 липня виступила до Австрійського кордону, в район Городок, Сатанів–Скала. Дивізія, що виступила в складі 24 сотень, 8 кулеметів і 12 кінних гармат, мала прикривати мобілізацію і зосередження військ 8-ї армії Брусилова, які розгорталися на лінії Миколаїв–Чорний Острів, Ярмолинці–Дунаївці. Охорону кордону дивізія організувала так. Кавказька бригада: 1-й Лінійний генерала Вельяминова полк Кубанського Козачого війська і 1-й Волгський полк Терського війська несли службу, перебуваючи в селищі

Лісоводи і в м. Купин. Полки 1-ї лінії на своїх ділянках, розмежованих лінією Гусятин–Городок, виставляли здовж р. Збруч, низку вартових постів, підтриманих сотнями і стежили проміжки між постами роз'їздами. Донська бригада з артилерією і штаб дивізії розташувалися в м. Городок [12, с. 9].

В свою чергу 5-а австро-угорська кінна дивізія генерала Фрорайха, у складі 11-ї і 23-ї кавалерійських бригад (1-й, 6-й, 7-й, 8-й гонведні гусарські полки) мала своїм завданням забезпечити лінію р. Серет, на ділянці Острів–Теребовля. 1 серпня посилена 45-ю кавалерійською бригадою (2-й драгунський і 11-й уланський полки), вона одержала завдання розвідати район на південь від залізниці Тернопіль–Проскурів–Жмеринка, в напрямку Тернопіль–Сатанів, Городок–Зіньків, Копай-Город [12, с. 12]. О. Брусилов вказує, що ця дивізія дуже енергійно діяла на російському фронті [2, с. 95].

Вранці 3 серпня, роз'їзди 4-ї сотні під'єсаула С. Арканікова виявили численні ворожі роз'їзди поблизу Сатанова, що підходили до річки. Австрійці вели розвідку і в окремих місцях намагалися перейти на лівий берег. Тому генерал Л. І. Жигалін посилював позиції. Командир Оренбурзького артилерійського дивізіону полковник Ончоков і командири рот Замостецького піхотного полку також обрали позиції для своїх підрозділів [12, с. 11].

Після 17 годин передові частини Австро-Угорської кінноти, підтримані своєю артилерією, перейшли в рішучій наступ, відтіснили 3 сотні і переправилися через Збруч поблизу Сатанова. Австро-угорські ескадрони переправлялися сміливо і безперервно під обстрілом спішених сотень, вирівнювалися і рухалися по дорозі з Сатанова на Лісоводи. Це вказувало на серйозні наміри противника. Проте сили ворожої кінноти російській стороні не були відомі [12, с. 12].

Австрійське командування призначило для розвідки 3 ескадрони. Авангард під проводом генерала Бісінген-Ріпенбург в складі: 1-й гонведний полк, 2-й дивізіон 7-го гонведного полку і 1-а велосипедна рота. Головні сили генерала Гобленца – 1-й дивізіон 7-го гонведного полку, 6-й і 8-й гонведні полки, 15-а кавалерійська бригада. Полковник Штромер з 32-м єгерським батальйоном мав забезпечувати переправу на р. Збруч. Зранку 4 серпня до Сатанова підійшов авангард 5-ї кавалерійської дивізії і почав переправу через р. Збруч. Після цього генерал Бісінген-Ріпенбург направив авангард по дорозі Сатанів–Лісовці–Городок. За ним слідували головні сили кінноти генерала Фрорайха [12, с. 13-14].

Генерал Жигалін вирішив дочекатися підходу противника і прийняти бій поблизу м. Городок. Батальон 14-го стрілецького полку, підполковник Кузьмін з двома кулеметами і дві роти 60-го піхотного Замостецького полку зайняли окопи на західній околиці містечка, праворуч від піхоти розташувалися спішені сотні 1-го лінійного полку, а в інтервалах між ними кулемети дивізійної кулеметної команди, у чотирьох групах, по два кулемети у кожній. На лівому фланзі піхоти стала Донська бригада (16-й і 17-й Донські козачі полки), маючи частину сотень у піших лавах на південно-західній околиці містечка. Волгський полк залишався у резерві. 1-а і 3-я Оренбурзькі батареї і 2 гармати 4-го стрілецького артилерійського дивізіону підготувалися до відкриття вогню.

Після того, як передові частини генерала Бісінген-Ріпенбурга зіткнулися з сторожовою охороною 2-ї дивізії, відбулося декілька зіткнень між козаками лінійного полку і австрійськими роз'їздами [12, с. 15]. Передовий ескадрон угорців ротмістра Пронай кінною атакою підтримував свої роз'їзди, і поніс великі втрати: загинули командир ескадрону, всі молодші офіцери, крім одного, і багато гусарів.

Генерал Фрорайх наказав 23-й бригаді наступати ліворуч на фабрику Єфімова. 15-й бригаді – праворуч, на південний вихід з Городка. Командирам бригад надавалося право наступати в кінних або піших лавах, на власний розсуд залежно від обставин.

Бригади, спішивши ескадрони, повели наступ при підтримці артилерії і кулеметів. Австрійці намагалися придушити вогонь російської артилерії і піхоти. Але їх інтенсивний вогонь був мало дієвий і добре захищені в окопах російська піхота і козаки несли лише випадкові втрати.

Настав вирішальний момент бою: австрійці кинули кінноту для прориву центру росіян. Попереду йшов ескадрон ротмістра Ситовського, за ним на 200 кроків, ескадрон ротмістра Сибрик і за ним – ескадрон ротмістра Талі. Є. Тихоцький свідчить: «Рівні лінії угорських гусарів у яскравій формі мирного часу представляли красиве видовище. Оренбурзькі батареї, помітивши атаку, перенесли вогонь на кінноту … . Але, не зважаючи на гарматний вогонь, гусари широким галопом рухалися вперед, зберігаючи повний порядок. Вершники, що втратили коней, швидко підіймалися з землі, … і наступали пішки за дивізіоном. Австрійська артилерія, підтримуючи атаку, зосередила вогонь по піхотній позиції … . З окопів не лунало ні одного постріла: "Залізні стрільці" і Замостці, …, спокійно очікували ворога на дистанцію прямого рушничного постріла. Коли гусари підійшли на 900-1000 кроків, за наказом підполковника Кузьміна по всій лінії окопів було відкрито … рушничній і автоматичний кулеметний вогонь. Відкрили фланговий вогонь і

найближчі сотні лінійців і кулемети козачої дивізії». Зустрінуті нищівним вогнем гусари здригнулися, стали падати люди і коні, лінії сплуталися і порядок руху порушився. Не витримуючи вогню, вершники збивалися купами і частково повертали назад, частково повертали праворуч і ще деякий час продовжували в безладі скакати здовж фронту, встелюючи поле тілами людей і коней». [12, с. 16].

Протягом короткого часу лінії гусарів майже розтанули, скошені фронтальним і фланговим вогнем. Рештки ворожих ескадронів повернули назад і поле вкрилося вершниками, що поспішали вкритися від вогню за складками місцевості. Російська артилерія переслідувала їх шрапнеллю. Атаку було відбито. За кілька хвилин дивізіон 7-го гонведного полку був майже знищений вогнем і небагатьом вдалося врятуватися.

Майже одночасно з атакою трьох ескадронів 7-го гонведного полку на російську піхоту інші кінні частини противника атакували правофлангову кулеметну групу 2-ї дивізії. Хорунжий Максимов своїми двома кулеметами обстріляв батарею і ескадрони противника. Австрійці, несподівано потрапивши під кулеметний вогонь, повернули дві крайні гармати проти взводу хорунжого Максимова, а командир одного з ескадронів ротмістр Кемень розгорнув свій ескадрон і повів його в атаку на кулемети. Атаку подтримав ескадрон ротмістра Мікеш. Взвод хорунжого Максимова опинився у тяжкому становищі, не маючі можливості продовжувати вогонь. Максимов встиг передати командиру найближчої 5-ї сотні 1-го лінійного полку, що його кулемети атакує кіннота [12, с. 17]. Становище врятував командир цього підрозділу осавул Шах-Рух-Дораб-Мірза. Він на чолі своєї сотні з 109 козаків здійснив кінну атаку на 3 ескадрони противника. Незважаючи на переважні сили австрійців і сильний вогонь їх артилерії, він повів сотню на фронт противника, прийнявши перший удар. Австрійська артилерія почала відступ. 5-у сотню підтримала 3-я, осавула Андрія Труфанова, яка розбила противника фланговою атакою. Спільними зусиллями 3-ї і 5-ї сотень 3 австрійські ескадрони було знищено, а кулеметна команда врятована [7, с. 64].

Спочату козаки стріляли з гвинтівок. Наблизившись на відстань до 400 кроків, вони закинули гвинтівки за спину і вдарили "в шашки" на угорських гусарів. Гусари прийняли атаку.

Козаки атакували розімкнутим строєм (лавою), що дозволило їм охопити фланги австрійців і проникнути в інтервали, оточивши окремі групи гусарів. Зав'язався жорстокий рукопашний бій.

Перемішавшись між собою, козаки і гусари жорстоко билися. Рукопашний бій тривав недовго, але мав надзвичайно кровопролитний характер. Гусари захищалися відчайдушно: їх шаблі причиняли відчутні втрати козакам, але, оточені зусібіч, вони були порубані і рештки їх кинулися назад, переслідувані козаками.

Багато вбитих і поранених гусарів залишилось на місці бою, в т. ч. і обидва командири ескадронів, ротмістри Кемень і Мікеш. Але козакам-лінійцям перемога дісталася не дешево: вбито осавула Віталія Червінського, поранені шабельними ударами осавул Шах-Рух-Дораб-Мірза, сотники Лисевицький і Труфанов, хорунжий Мурзаєв і до 25-30 казаків вибули з строю вбитими і пораненими [12, с. 18].

Рух 17-го Донського полку в обхід правого флангу австрійців прискорив їх відступ. На 17 годину дня бій стих остаточно: кіннота генерала Фрорайха, що понесла тяжкі втрати і виснажена морально швидко виходила з бою і відходила до Сатанова. Командир 1-го Волгського полку, полковник Пацапай, просив у начальника дивізії дозволу переслідувати австрійців, але генерал Жигалін дозволив вислати для переслідування тільки одну сотню [12, с. 20]. Розгром австро-угорської кінноти міг би бути повним, якби російське командування ввело у бій резервну бригаду – донські полки, а не тільки одну сотню [12, с. 77]. Через це О. О. Брусилов усунув Жигаліна з посади. З російської сторони боєм керував генерал О. О. Павлов [2, с. 96]. Начальник австрійської дивізії генерал Фрорайх, застрелився на самому полі невдалої атаки [12, с. 23].

Є. Тихоцький вказує, що у братській могилі було поховано більше 500 гусарів. Поранених було багато, дивізійний перев’язочний пункт у м. Городок працював цілу ніч, і на 9 годину вечора було зареєстровано більше 150 поранених кавалеристів.

В частинах козачої дивізії і в ротах 14-го стрілецького і 60-го піхотного Замостецького полків втрати вбитими і пораненими не перевищували 50-60 бійців, в тому числі два вбитих і декілька поранених офіцерів. Із загального числа втрат близько 50 % припало на 3-ю і 5-у сотні 1-го лінійного полку, що атакував австрійську кінноту. Це свідчить про прекрасну підготовку австро-угорських кавалеристів.

Друга кінна група, що переправилася через Збруч проти Кам'янця-Подільского, мала спочатку певний успіх. Відтіснивши частини прикордонної сторожи, вона 4 серпня обстріляла і зайняла місто. Наступного дня передові частини ворожої кінноти, що наступали на шосе Кам'янець-Подільский – Дунаївці, зайняли м. Маків.

Подальше просування австрійців на Дунаївці було зупинено частинами 1-ї Кубанської дивізії генерала М. І. Фесенка. Під тиском кубанців австрійська кіннота змушена була очистити Кам'янець-Подільский, не встигнувши зібрати контрибуцію, накладену на місто. З відходом її за р. Збруч Поділля було остаточно очищене від ворожої кінноти, що пробула на Російській території всього лише три дні і не вплинула на хід операцій 8-ї армії, яка почала свій наступ в межі Австро-Угорщини [12, с. 21].

Цей бій показовий тим, що росіяни досягли перемоги завдяки налагодженій взаємодії 3-х родів військ – піхоти, артилерії і кавалерії. Проте кінною атакою козаки фактично довершили розгром противника. Як суттєвий недолік росіян у підготовці до бою відзначимо незадовільно проведену розвідку, адже російське командування достеменно не знало про сили противника.

Розглянута військова подія свідчать про високий рівень бойової підготовки російської та австро-угорської кінноти. Хоча росіяни виступили переможцями, австрійці були достойними противниками, і перемога росіян не була легкою. Російські кавалеристи впевнилися, що противник перед ними достойний, але вони можуть одержувати перемогу над ним.

Доцільно поглиблено вивчити історію бойових дій на російсько-австрійському кордоні на початку війни. Це допоможе остаточно з'ясувати перебіг військових подій в цей період на українських землях, встановити імена героїв, а це в свою чергу можливо використати у військово-патріотичному вихованні сучасної військової молоді.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Белой А. Галицийская битва. М. 1929.
2. Брусилов А. Мои воспоминания: Воспоминания. Мемуары. Мн.: Харвест, 2003. 432 с.
3. Залесский К. Первая мировая война. Биографический энциклопедический словарь. М.: Вече, 2000. 576 с.
4. Залесский К. Кто был кто в Первой мировой войне. М.: ООО „Издательство АСТ": ООО „Издательство Астрель", 2003. 894 с.
5. Керсновский А. История Русской Армии. М.: Воениздат, 1999. Т. 3. 318 с.
6. Корниш Н. Русская армия 1914–1918. М.: АСТ: Астрель, 2006. 69 с.
7. Летопись войны 1914–1917 гг. [Пг.], [Еженедельник]. Вып. 1–132. Ред.-изд. Д. Дубенский. Репринтное издание. Кн. 7. Вып. 31–35 (489–568 с.) Х.: Издательство САГА, 2008. 2, 104 с.
8. Ненахов Ю. Кавалерия на полях сражений XX века: 1900-1920 гг. / Ю.Ю. Ненахов. Мн.: Харвест, 2004. 512 с.
9. Рубец И. Конные атаки Российской Императорской Кавалерии в первую мировую войну // Военная быль, 1964. №68. С. 15–18.
10. Рыжкова Н. Донское казачество в войнах начала XX века. М.: Вече, 2008. 448 с.
11. Оськин М. Крах конного блицкрига. Кавалерия в Первой мировой войне . М.: Яуза: Эксмо, 2009. 448 с.
12. Тихоцкий Е. Атака Австро-Венгерской Конницы на 2-ю Сводную Казачью Дивизию под м. Городок 4-17 августа 1914 г. Белград, 1930. 25 с.

Андрей Науменко
Киевский международный университет,
кандидат исторических наук, старший научный сотрудник (Украина)

Конный бой между Русской и Австро-Венгерской конницей под Городком в начале Первой мировой войны (август 1914 года)

Анотация. *В статье на основе анализа комплекса источников и литературы анализируется ход боя под Городком в августе 1914 года, особенности применения австро-венгерских и русских войск. Определены обстоятельства успеха русской стороны в этом бою.*

Ключовые слова: *Первая мировая война, Украина, Подолье, конница, пехота, артилерия, бой, козаки, австро-венгерская армия, русская императорская армия.*

ABSTRACT

Andrii Naumenko
Kiev International University,
PhD (History), Senior Researcher (Ukraine)

Equestrian battle between the Russian and Austro-Hungarian cavalry under Gorodok at the beginning of the World War I (August 1914)

The article analyzes the course of the battle between the Russian and Austro-Hungarian cavalry near Gorodok in August 1914, the features of the use of the Austro-Hungarian and Russian troops in it based on the analysis of a complex of sources and literature. It is concluded that sources and literature as a whole make it possible to investigate the course and results of this battle.

At the same time, it is noted that the work of E. Tihotsky remains the only relatively complete source, revealing the course of the battle near Gorodok. The conditions of its holding, the organization and quality of the troops of the opposing sides, the level of their combat training are analyzed. The organization of parts of the Austro-Hungarian and Russian cavalry was investigated, some of its differences were noted, precisely by the possibilities of fire support and technical support.

The main participants of the battle were the 2nd Combined Cossack Division from the Russian side and the 5th Austro-Hungarian Equestrian Division. The tasks that were set before the troops of the opposing sides are indicated. Russian cavalry covered the deployment of the Russian armies, and the Austro-Hungarian cavalry conducted deep reconnaissance.

During the battle it became clear that the success of the Russian side was due to the concerted actions of the infantry, artillery and cavalry. The Cossack cavalry attack was successful due to the fact that they attacked with an open system (lava), which enabled them to cover the flanks of the Austrians and penetrate into the intervals, surrounding individual groups of hussars, which led to fierce hand-to-hand combat.

The circumstances of the success of the Russian side in this battle are determined.

***Key words**: World War I, Ukraine, Podillia, cavalry, infantry, artillery, battle, Cossacks, Austro-Hungarian army, Russian imperial army.*

REFERENCES:

1. Beloy A. Galitsiyskaya bitva. M. 1929.
2. Brusilov A. Moi vospominaniya: Vospominaniya. Memuary. Mn.: Kharvest, 2003. 432 s.
3. Zalesskiy K. Pervaya mirovaya voyna. Biograficheskiy entsiklopedicheskiy slovar. M.: Veche, 2000. 576 s.
4. Zalesskiy K. Kto byl kto v Pervoy mirovoy voyne. M.: OOO „Izdatelstvo AST”: OOO „Izdatelstvo Astrel”, 2003. 894 s
5. Kersnovskiy A. Istoriya Russkoy Armii. M.: Voenizdat, 1999. T. 3. 318 s.
6. Kornish N. Russkaya armiya 1914–1918. M.: AST: Astrel, 2006. 69 s.
7. Letopis voyny 1914–1917 gg. [Pg.], [Yezhenedelnik]. Vyp. 1–132. Red.-izd. D. Dubenskiy. Reprintnoe izdanie. Kn. 7. Vyp. 31–35 (489–568 s.) Kh.: Izdatelstvo SAGA, 2008. 2, 104 s.
8. Nenakhov Yu. Kavaleriya na polyakh srazheniy XX veka: 1900 – 1920 gg. / Yu.Yu. Nenakhov. Mn.: Kharvest, 2004. 512 s.
9. Rubets I. Konnye ataki Rossiyskoy Imperatorskoy Kavalerii v pervuyu mirovuyu voynu // Voennaya byl, 1964. №68. S. 15–18.
10. Ryzhkova N. Donskoe kazachestvo v voynakh nachala XX veka. M.: Veche, 2008. 448 s.
11. Oskin M. Krakh konnogo blitskriga. Kavaleriya v Pervoy mirovoy voyne . M.: Yauza: Eksmo, 2009. 448 s.
12. Tikhotskiy Ye. Ataka Avstro-Vengerskoy Konnitsy na 2-yu Svodnuyu Kazachyu Diviziyu pod m. Gorodok 4-17 avgusta 1914 g. Belgrad, 1930. 25 s.

Статтю подано до редколегії 20.03.2019 р.